

Fremsat den 13. oktober 2010 af justitsministeren (Lars Barfoed)

Forslag

til

Lov om hold af slagtekalkuner

Kapitel 1

Anvendelsesområde mv.

§ 1. Reglerne i denne lov finder anvendelse på bedrifter med slagtekalkuner, der holdes til erhvervmæssigt formål.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse på slagtekalkuner, som anvendes i forbindelse med tekniske og videnskabelige undersøgelser, der udføres under tilsyn af Dyreforsøgstilsynet.

Stk. 3. Justitsministeren kan i særlige tilfælde helt eller delvis undtage bedrifter eller hold af slagtekalkuner fra loven.

§ 2. Ved slagtekalkuner forstås i denne lov kalkuner, som holdes med henblik på slagting til brug for konsum.

§ 3. Ved siden af reglerne i denne lov finder dyreværnsloven og regler fastsat i medfør af dyreværnsloven anvendelse på enhver bedrift med slagtekalkuner.

§ 4. Reglerne i denne lov er minimumskrav, der altid skal opfyldes, medmindre strengere krav er fastsat i anden lovgivning.

§ 5. Justitsministeren kan fastsætte regler med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver og beslutninger om forsvarlig behandling af slagtekalkuner og om beskyttelse af disse dyrs velfærd. Justitsministeren kan endvidere fastsætte regler, som er nødvendige for anvendelsen af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, som er omfattet af denne lov. Justitsministeren kan fastsætte regler om fravigelse af reglerne i retsakter nævnt i 1. og 2. pkt., i det omfang disse indeholder adgang hertil.

Kapitel 2

Fysiske forhold på bedriften

§ 6. Huse, hvor der holdes slagtekalkuner, skal være tilstrækkeligt oplyst til, at kalkunerne kan se de øvrige kalkuner, undersøge omgivelserne og udvise normal adfærd, samt til, at der kan føres et nøje tilsyn med kalkunerne.

Stk. 2. Der skal anvendes et lysprogram, der sikrer kalkunerne en døgnrytme med en tilstrækkelig og sammenhængende mørkeperiode til at imødekomme deres adfærdsmæssige

og fysiologiske behov. Skumring og dæmring skal imiteres ved en overgang mellem lys og mørke, der skal være tilstrækkelig lang til, at kalkunerne kan nå at indstille sig på de ændrede lysforhold.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om sammensætningen og varigheden af lys- og mørkeperioder, om lysintensitet samt om imiteret skumring og dæmring.

§ 7. Den maksimale belægning i et hus, hvor der holdes slagtekalkuner, må ikke overstige 58 kg levende vægt pr. m² friareal for haner og 52 kg levende vægt pr. m² friareal for høner.

Stk. 2. Den gennemsnitlige belægning i et hus må ikke overstige 55 kg levende vægt pr. m² friareal for haner og 48 kg levende vægt pr. m² friareal for høner. Den gennemsnitlige belægningsgrad i et hus måles som den gennemsnitlige belægning for det aktuelle hold og de to forudgående hold slagtekalkuner i samme hus.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at producenten skal stille nærmere angivne oplysninger til rådighed til brug for kontrollen af belægningsgraden.

§ 8. Huse, hvor der holdes slagtekalkuner, skal i hele produktionsperioden have en strølesmåtte, der er løs og tør i overfladen.

§ 9. I bygninger, hvor der holdes slagtekalkuner, skal isolering, opvarmning og ventilation sikre, at luftcirkulation, støvindhold, temperatur, relativ luftfugtighed og koncentrationer af luftarter holdes på et niveau, som ikke er skadeligt for kalkunerne. I varme perioder må temperaturen i bygningerne ikke overstige temperaturen udenfor væsentligt.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om luftcirkulation, støvindhold, temperatur, luftfugtighed og koncentrationer af luftarter.

§ 10. Ventilatorer, fodermaskiner og andre maskiner skal konstrueres, monteres, drives og vedligeholdes på en sådan måde, at de forårsager mindst mulig støj. Pludselig udefrakommende støj skal i videst muligt omfang undgås.

Kapitel 3

Foder og drikkevand

§ 11. Kalkuner skal have adgang til tilstrækkeligt, nærende, afbalanceret og hygiejnisk foder hver dag og tilstrækkelige forsyninger af frisk vand af god kvalitet på alle tidspunkter. Pludselige ændringer, der kan være til skade for kalkunerne, af den type eller kvalitet af foder, der anvendes i fodringsprocedurerne, bør undgås, medmindre der er tale om en nødsituation.

Stk. 2. Kalkuner skal tildeles kråseflint gennem hele produktionsforløbet. Tildeling kan dog undlades den sidste uge inden slagtning.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om kapaciteten og udformningen af foder- og drikkevandsanlæg.

Kapitel 4

Tilsyn mv.

§ 12. Kalkuner skal tilses mindst to gange dagligt. Kalkuner, som er syge og tilskadekomne i en sådan grad, at behandling ikke længere er mulig, og transport vil medføre yderligere lidelser, skal aflives straks. Døde kalkuner skal fjernes med det samme.

Stk. 2. Tekniske installationer til foder, vand, temperaturregulering og ventilation samt strølsens kvalitet skal efterses mindst én gang om dagen.

§ 13. Bygninger og indhegninger, hvor der holdes slagtekalkuner, samt udstyr, herunder vandingsudstyr, skal holdes tilfredsstillende rene.

Stk. 2. De dele af bygningerne, udstyret og redskaberne, som kalkuner er i berøring med, skal rengøres grundigt og desinficeres, inden der indsættes en ny flok.

§ 14. Elektriske systemer, der er af betydning for kalkunerens sundhed og velfærd, skal være forsynet med et alarmsystem, der sikrer, at det opdages, hvis de elektriske systemer ikke fungerer. Alarmsystemet skal testes regelmæssigt.

Stk. 2. Der skal være en beredskabsplan, der foreskriver, hvordan nødsituationer i forbindelse med strømsvigt skal håndteres.

§ 15. Justitsministeren kan fastsætte regler om, hvordan kalkuner skal løftes og bæres.

Kapitel 5

Påbud og straf

§ 16. Ved overtrædelse af regler i denne lov eller regler, der er fastsat i medfør af denne lov, kan en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri påbyde den ansvarlige for bedriften inden for en fastsat frist at rette op på de forhold, som ikke er i overensstemmelse med disse regler.

Stk. 2. Påbud skal meddeles skriftligt. Den, der har ansvaret for bedriften, skal have lejlighed til at udtale sig, før påbuddet meddeles.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 kan fraviges, i det omfang det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyrene.

Stk. 4. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for bedriften i forvejen er meddelt et pålæg efter

dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt efter stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende meddeles pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.

§ 17. Afgørelser efter § 16, stk. 1, kan påklages til Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklager. Klage skal indgives senest 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Sekretariatet kan i særlige tilfælde behandle en klage, selvom den er indgivet efter fristens udløb. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre sekretariatet træffer anden afgørelse.

Stk. 2. Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklagers afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 18. Med bøde eller fængsel indtil 4 måneder straffes den, der undlader at efterkomme et påbud efter § 16.

Stk. 2. I regler, der udstedes i medfør af denne lov, kan der fastsættes straf af bøde eller fængsel indtil 4 måneder for overtrædelse af reglerne.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 6

Ikrafttræden mv.

§ 19. Loven træder i kraft den 1. januar 2012.

§ 20. I lov nr. 520 af 26. maj 2010 om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg foretages følgende ændring:

1. § 35 affattes således:

»§ 35. Ved overtrædelse af regler i denne lov eller regler, der er fastsat i medfør af denne lov, kan en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri påbyde den ansvarlige for bedriften inden for en fastsat frist at rette op på de forhold, som ikke er i overensstemmelse med disse regler.«

Stk. 2. Påbud skal meddeles skriftligt. Den, der har ansvaret for bedriften, skal have lejlighed til at udtale sig, før påbuddet meddeles.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 kan fraviges, i det omfang det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 4. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for bedriften i forvejen er meddelt et pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt efter stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende meddeles pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.«

§ 21. I lov nr. 528 af 6. juni 2007 om hold af heste, som ændret ved lov nr. 315 af 30. april 2008 og § 2 i lov nr. 500 af 12. juni 2009, foretages følgende ændring:

1. §§ 33 og 34 affattes således:

»§ 33. Ved overtrædelse af regler i denne lov eller regler, der er fastsat i medfør af denne lov, kan en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri påbyde den ansvarlige for hesteholdet inden for en fastsat frist at rette op

på de forhold, som ikke er i overensstemmelse med disse regler.

Stk. 2. Påbud skal meddeles skriftligt. Den, der har ansvaret for hesteholdet, skal have lejlighed til at udtale sig, før påbuddet meddeles.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 kan fraviges, i det omfang det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 4. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for hesteholdet i forvejen er meddelt et pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt efter stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende meddeles pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.

§ 34. Afgørelser efter § 33 kan påklages til Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklager. Klage skal indgives senest 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Sekretariatet kan i særlige tilfælde behandle en klage, selvom den er indgivet efter fristens udløb. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre sekretariatet træffer anden afgørelse.

Stk. 2. Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklagers afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

§ 22. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. *Indledning*
2. *Lovforslagets baggrund*
 - 2.1. Det Dyreetiske Råds udtalelse om slagtefjerkræ
 - 2.2. Arbejdsgruppen om hold af slagtefjerkræ
3. *Gældende ret i hovedtræk*
 - 3.1. Dyreværnsloven
 - 3.2. Bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr
 - 3.3. Europarådets rekommandation om kalkuner
 - 3.4. Anden relevant regulering mv.
4. *Lovforslagets hovedindhold*
 - 4.1. Lys
 - 4.1.1. Arbejdsgruppens overvejelser
 - 4.1.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 4.2. Belægningsgrad
 - 4.2.1. Arbejdsgruppens overvejelser
 - 4.2.1. Justitsministeriets overvejelser
 - 4.3. Strøelse
 - 4.3.1. Arbejdsgruppens overvejelser
 - 4.3.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 4.4. Indeklima
 - 4.4.1. Arbejdsgruppens overvejelser
 - 4.4.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 4.5. Foder og drikkevand
 - 4.5.1. Arbejdsgruppens overvejelser
 - 4.5.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 4.6. Tilsyn og driftsledelse
 - 4.6.1. Arbejdsgruppens overvejelser
 - 4.6.1.1. Tilsyn og driftsledelse
 - 4.6.1.2. Rengøring
 - 4.6.1.3. Alarmsystem og beredskab
 - 4.6.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 4.7. Øvrige emner
 - 4.7.1. Arbejdsgruppens overvejelser
 - 4.7.1.1. Indfangning af kalkuner
 - 4.7.1.2. Næbtrimning
 - 4.7.1.3. Tilsyn med trædepudesvidninger
 - 4.7.1.4. Avlsarbejdet
 - 4.7.2. Justitsministeriets overvejelser
5. *Håndhævelse*
 - 5.1. Arbejdsgruppens overvejelser
 - 5.2. Justitsministeriets overvejelser
6. *Ikrafttræden*
7. *Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige*
8. *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet*
 - 8.1. Økonomiske konsekvenser
 - 8.2. Administrative konsekvenser

9. *Administrative konsekvenser for borgerne*
10. *Miljømæssige konsekvenser*
11. *Forholdet til EU-retten*
12. *Hørte myndigheder og organisationer mv.*
13. *Sammenfattende skema*

1. Indledning

Lovforslaget bygger på en rapport afgivet i maj 2010 af Justitsministeriets arbejdsgruppe om slagtefjerkræ. Rapporten blev den 7. juli 2010 sendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Retsudvalg til orientering. Lovforslaget indeholder en række mindstekrav til hold af slagtekalkuner og udgør et supplement til den øvrige dyrevelfærdslovgivning, herunder de mere generelle regler i dyreværnsloven.

Den årlige slagtekalkunproduktion i Danmark er på ca. 1,6 mio. dyr. I den intensive kalkunproduktion optræder forskellige sygdomskomplekser med velfærdsmæssig og økonomisk betydning. Bl.a. kan forekomsten af trædepudesvidninger udgøre et betydeligt problem. Endvidere kan der forekomme problemer med brystblæreforandringer, benlidelser samt fjerpilning og kannibalisme.

Der er ikke i dag fastsat særlige regler for produktionen af slagtekalkuner. Med lovforslaget vil der for første gang blive fastsat en samlet regulering, som er særlig rettet mod slagtekalkuners velfærd. Der foreslås således bl.a. fastsat krav til de fysiske rammer, som slagtekalkuner holdes under, herunder til belægning, lysforhold, strøelse, rengøring samt opvarmning og ventilation. Endvidere indeholder lovforslaget regler om bl.a. foder og drikkevand og tilsyn med kalkunerne.

2. Lovforslagets baggrund

2.1. Det Dyreetiske Råds udtalelse om slagtefjerkræ

Det Dyreetiske Råds afgav i februar 1995 en udtalelse om slagtefjerkræ.

I udtalelsen anbefalede rådet, at der blev taget hånd om de velfærdsmæssige problemer, der følger med den moderne produktion af slagtefjerkræ. Det Dyreetiske Råd pegede for så vidt angår kalkunproduktionen navnlig på problemer i forbindelse med næbtrimning, på den høje dødelighed hos nyindsatte kalkunkyllinger og på de problemer, der opstår som følge af dyrenes hurtige vækst og i forbindelse med indfangning og transport.

2.2. Arbejdsgruppen om hold af slagtefjerkræ

I sin fødevarerpolitiske redegørelse fra januar 1998 tilkendegav den daværende regering, at der i særdeleshed inden for den moderne svine- og fjerkræproduktion kun-

ne være grundlag for at få tilvejebragt nye regler med fokus på dyrenes behov. Regeringen ønskede, at den danske fjerkræproduktion skulle gøres til et indsatsområde med nye produktionsstandarder til sikring af dyrenes velfærd, navnlig med fokus på ben- og ledproblemer, lysprogrammer, arealkrav og flokstørrelser.

På den baggrund nedsatte Justitsministeriet den 8. oktober 1998 en arbejdsgruppe om slagtefjerkræ. Arbejdsgruppen skulle gennemgå slagtefjerkræproduktionen og komme med forslag til nye regler om hold af slagtefjerkræ og eventuelle andre mulige foranstaltninger til fremme af dyrevelfærden, herunder forslag til en dansk holdning under eventuelle kommende drøftelser i EU om slagtefjerkræ. Arbejdsgruppen skulle inddrage Europarådets rekommandationer og den nyeste videnskabelige forskning samt praktiske erfaringer på området. Arbejdsgruppen gennemgik først forholdene for slagtekyllinger og udarbejdede på baggrund heraf et udkast til den lov om hold af slagtekyllinger, der trådte i kraft den 1. januar 2002.

Regeringen besluttede efterfølgende at bede arbejdsgruppen om slagtefjerkræ om at gennemgå forholdene for kalkuner, gæs, ænder og moskusænder og vurdere behovet for nye regler om beskyttelse af disse dyr, jf. regeringens handlingsplan for bedre dyrevelfærd (»Dyrs velfærd – vores ansvar«) fra april 2002. Arbejdsgruppen besluttede sig for at indlede det nye arbejde med at drøfte forholdene for slagtekalkuner.

Arbejdsgruppen har bestået af repræsentanter fra Det Danske Fjerkræraad (i dag Landbrug & Fødevarer), Dyrenes Beskyttelse, Det Dyreetiske Råd, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet v/ Aarhus Universitet, Fødevarerøkonomisk Institut v/ Københavns Universitet, Fødevarerstyrelsen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Justitsministeriet

Arbejdsgruppen afgav sin rapport om hold af slagtekalkuner i maj 2010. Arbejdsgruppen fremsætter i rapporten en række anbefalinger om mindstekrav til hold af slagtekalkuner. Rapporten indeholder bl.a. et udkast til lov om hold af slagtekalkuner.

I rapporten foreslår arbejdsgruppen, at der stilles krav til de fysiske rammer, som slagtekalkuner holdes under, herunder krav om en maksimal belægningsgrad, sammensætningen af lysprogrammer, lysintensitet, foder- og drikkevandsanlæg samt ventilation og indeklima. Arbejdsgruppen anbefaler endvidere, at der stilles krav

til fodring, vanding og strøelse samt krav om tilsyn, rengøring, installering af et alarmsystem og udarbejdelse af en beredskabsplan. Arbejdsgruppen foreslår også, at der fastsættes regler om indfangning, håndtering og næbtrimning af slagtekalkuner.

Arbejdsgruppens medlemmer har været delt i spørgsmålet om en maksimal belægningsgrad. Et flertal af arbejdsgruppens medlemmer (medlemmerne udpeget efter indstilling fra Det Danske Fjerkræraad (i dag Landbrug & Fødevarer), Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet v/ Aarhus Universitet, Fødevarøkonomisk Institut v/ Københavns Universitet, Fødevarestyrelsen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri samt Justitsministeriet) anbefaler belægningsgrader på 52 kg/m² for høner og 58 kg/m² for haner med et maksimalt gennemsnit på 48 kg/m² for høner og 55 kg/m² for haner målt over det aktuelle og de to forudgående hold i det pågældende hus.

Et mindretal af arbejdsgruppens medlemmer (medlemmerne udpeget efter indstilling fra Dyrenes Beskyttelse og Det Dyreetiske Råd) anbefaler belægningsgrader på maksimalt 45 kg/m² for høner og 50 kg/m² for haner.

Arbejdsgruppens rapport om hold af slagtekalkuner blev sendt i høring den 9. juni 2010. Dette lovforslag svarer i det væsentlige til arbejdsgruppens udkast til lov om hold af slagtekalkuner.

3. Gældende ret i hovedtræk

3.1. Dyreværnsloven

Dyreværnsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1343 af 4. december 2007 med senere ændringer indeholder generelle regler om behandling af dyr, men ikke særlige regler om beskyttelse af kalkuner.

Det fremgår af dyreværnslovens § 1, at dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerter, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Efter § 2 skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum og arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses, jf. § 3, stk. 1. Det skal herunder sikres, at dyr har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Dyreværnsloven giver derudover på en række områder justitsministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler om bl.a. hold af forskellige dyrearter.

Justitsministeren kan således fastsætte regler om dyrs opholdsarealer og opholdsrum samt om inventaret heri, jf. lovens § 4, stk. 1. Hvis reglerne vedrører dyr i landbruget og ikke beror på en forpligtelse af international karakter, kan ministeren dog kun fastsætte regler efter § 4, stk. 1, når reglerne er af mindre indgribende betydning, jf. § 4, stk. 2. Hvis reglerne er af mere indgribende betydning, skal der i stedet fremsættes lovforslag herom.

I medfør af dyreværnslovens § 4 a kan justitsministeren fastsætte regler med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver om forsvarlig behandling af dyr og om beskyttelse af dyrs velfærd og anvendelse af Den Europæiske Unions forordninger om forsvarlig behandling af dyr og om dyrs velfærd.

3.2. Bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr

Justitsministeren har med hjemmel i dyreværnsloven udstedt bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr. Bekendtgørelsen gennemfører Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål.

Bekendtgørelsen indeholder en række minimumskrav, der skal være opfyldt ved hold af landbrugsdyr, medmindre strengere krav er fastsat i anden lovgivning. Endvidere indeholder bekendtgørelsen en række krav til den daglige driftsledelse og til indretningen af bygninger, hvor der holdes dyr, samt regler om avl og avlsmetoder.

Det fremgår bl.a. af bekendtgørelsen, at dyrene skal passes af et tilstrækkeligt antal personer, der har de relevante faglige færdigheder og kvalifikationer og den relevante faglige viden, således at dyrene kan passes velfærdsmæssigt forsvarligt, jf. § 3. Det fremgår endvidere af § 5, at alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, omgående skal have en passende behandling.

Af § 9 følger det, at luftcirkulation, støvindhold, temperatur, relativ luftfugtighed og koncentration af gasarter skal holdes på et niveau, som ikke er skadeligt for dyrene.

Endvidere fremgår det af bekendtgørelsens § 10, at dyr, som holdes indendørs, ikke må holdes i permanent mørke eller være udsat for kunstigt lys uden passende afbrydelser. Hvis der ikke er tilstrækkeligt naturligt lys til at opfylde dyrenes adfærdsmæssige og fysiologiske behov, skal der være en passende kunstig belysning.

Udstyr til fodring og vanding skal være udformet, fremstillet og installeret på en sådan måde, at der er mindst mulig risiko for forurening af foder og vand og for skadelige virkninger af en eventuel indbyrdes rivialisering mellem dyrene, jf. § 15.

3.3. Europarådets rekommandation om kalkuner

Danmark og Det Europæiske Fællesskab er kontraherende parter til Den Europæiske Konvention af 10. marts 1976 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål. Konventionen gælder for alle dyr, som opdrættes eller holdes med henblik på produktion af fødevarer, uld, skind eller pels eller med henblik på andre landbrugsformål.

Konventionen indeholder de overordnede principper for behandling af dyrene, bl.a. for så vidt angår indhusning, fodring, vanding, pasning, bevægelsesfrihed, belysning, temperatur og tilsyn.

Der er i medfør af konventionen nedsat en stående komité med repræsentanter fra de kontraherende parter. Komiteen har ansvaret for at udarbejde og vedtage rekommandationer til de kontraherende parter om gennemførelsen af principperne i konventionen. Rekommandationerne indeholder mere detaljerede krav til opdræt af de forskellige landbrugsdyr baseret på videnskabelige erfaringer med de pågældende dyrearter.

Den stående komité vedtog den 21. juni 2001 en rekommandation om kalkuner, som trådte i kraft den 21. december 2001. Rekommandationen finder anvendelse på kalkuner, der holdes med henblik på kødproduktion, avl og andre landbrugsmæssige formål. Den indeholder en række bestemmelser om bl.a. pasning af dyrene, tilsyn, krav til dyrenes omgivelser, herunder pladskrav og krav til bygninger og opholdsarealer, håndtering af dyrene i forbindelse med afsendelse til slagteri og metoder til aflivning af syge dyr.

3.4. Anden relevant regulering mv.

Rådets forordning nr. 1/2005/EF af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiv 64/432/EØF og 93/119/EF og forordning (EF) nr. 1255/97 (transportforordningen) regulerer transport af levende hvirveldyr, herunder kalkuner, i EU.

Ifølge transportforordningen må ingen dyr transporteres, medmindre de er egnede til den påtænkte transport, og alle dyr skal transporteres under sådanne forhold, at de ikke kommer til skade eller påføres unødigt lidelse. Transportforordningen indeholder endvidere en række krav til transportmidlernes indretning.

Bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 om beskyttelse af dyr under transport med senere ændringer supplerer transportforordningen.

Bekendtgørelse nr. 583 af 6. juni 2007 om slagtning og aflivning af dyr (aflivningsbekendtgørelsen) finder bl.a. anvendelse på flytning, opstaldning, fastholdelse, bedøvelse, slagtning og aflivning af dyr, der opdrættes med henblik på fremstilling af kød, skind og pelsværk, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1. Bekendtgørelsens kapitel 3 regulerer slagtning på slagterier, mens kapitel 4 regulerer slagtning og aflivning uden for slagterierne for så vidt angår nærmere anførte dyrearter, herunder fjerkræ.

Aflivningsbekendtgørelsen gennemfører dele af Rådets direktiv 93/119/EF af 22. december 1993 om beskyttelse af dyr på slagte- eller aflivningstidspunktet, som ændret ved Rådets forordning nr. 806/2003/EF af 14. april 2003 og ved Rådets forordning nr. 1/2005/EF af 22. december 2004.

Fra den 1. januar 2013 finder Rådets forordning nr. 1099/2009/EF af 24. september 2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet anvendelse. Forordningen erstatter Rådets direktiv 93/119/EF af 22. december 1993.

De fleste danske kalkunproducenter har siden september 2008 været underlagt det tyske QS-system (Qualität und Sicherheit). QS-systemet er et kvalitetssystem, der er udviklet til kvæg, svin og fjerkræ, med krav til produktionen, transporten og slagtningen.

4. Lovforslagets hovedindhold

Lovforslagets kapitel 1 fastsætter lovens anvendelsesområde og indeholder desuden en række indledende bestemmelser. Lovforslagets kapitel 2 indeholder krav til de fysiske forhold på bedrifter med slagtekalkuner, herunder krav til lysforhold, belægningsstørrelse, strøelse og indeklima. Lovforslagets kapitel 3 indeholder regler om slagtekalkuners foder og drikkevand og om anlæg hertil. I kapitel 4 foreslås regler om tilsyn med kalkunerne og med tekniske installationer og om rengøring. Desuden stilles der i kapitel 4 krav om, at elektriske systemer, der er af betydning for dyrenes sundhed og velfærd, skal være forsynet med alarm, og om udarbejdelse af en beredskabsplan.

I lovforslagets kapitel 5 fastsættes regler om påbud og straf. I kapitel 6 fastsættes lovens ikrafttræden. Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2012. Endvidere indeholder kapitel 6 forslag til ændringer af lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg og lov om hold af heste, hvorved påbudsordningerne i de to love foreslås affattet på samme måde som den foreslåede påbudsordning efter lov om hold af slagtekalkuner.

4.1. Lys

4.1.1. Arbejdsgruppens overvejelser

Synet er den dominerende sans hos kalkuner. Lyset påvirker dyrets syn gennem udviklingen af øjet, og for meget lys kan forårsage patologiske problemer med øjnene. Lyset påvirker kalkunernes aktivitet, døgnrytme, tilstanden af deres ben og deres evne til social genkendelse. Det er endvidere påvist, at kalkunhusets lysmiljø påvirker omfanget af fjerpilning blandt kalkuner.

Arbejdsgruppen har overvejet, hvor høj lysintensiteten bør være i kalkunhusene. Lysintensiteten angiver, hvor meget lys der falder på en enhed areal, og måles normalt i lux. Lysintensiteten har betydning dels for kalkunernes mulighed for at se deres omgivelser, dels for producentens mulighed for at inspicere kalkunerne i tilstrækkeligt omfang.

Arbejdsgruppen anbefaler, at der stilles krav om, at kalkunhuse skal være tilstrækkeligt oplyst til, at kalkunerne kan se de øvrige dyr, undersøge deres omgivelser og udvise normal adfærd, og til at der kan føres et nøje tilsyn med kalkunerne. Arbejdsgruppen anbefaler, at der fastsættes nærmere krav til lysintensitet, og foreslår i den forbindelse, at justitsministeren gives bemyndigelse til administrativt at fastsætte nærmere regler herom.

På baggrund af det foreliggende forskningsmateriale om lysprogrammets indvirkning på velfærden hos kalkuner finder arbejdsgruppen, at brugen af lysprogrammer kan forbedre kalkuners velfærd, herunder reducere benproblemer. En længerevarende og sammenhængende mørkeperiode giver dyrene mulighed for at hvile og øger deres mobilitet og aktivitet, ligesom den kan medføre højere vækst og bedre foderudnyttelse.

Arbejdsgruppen anbefaler, at der stilles krav om anvendelse af et lysprogram, der sikrer kalkunerne en døgnrytme med en tilstrækkelig og sammenhængende mørkeperiode til at imødekomme deres adfærdsmæssige og fysiologiske behov. Arbejdsgruppen anbefaler endvidere, at der stilles krav til sammensætningen og varigheden af lysprogrammer i kalkunproduktionen.

Arbejdsgruppen anbefaler ligeledes, at der fastsættes krav om skumrings- og dæmringsperioder, der skal være tilstrækkeligt lange til, at kalkunerne kan nå at indstille sig på overgangen fra lys til mørke og omvendt, herunder sætte sig til rette for natten. Arbejdsgruppen anbefaler, at der gives justitsministeren bemyndigelse til administrativt at fastsætte nærmere regler om imiteret skumring og dæmring.

Arbejdsgruppens rapport indeholder et udkast til, hvordan en bekendtgørelses regler om lys ifølge arbejdsgruppen bør fastsættes på nuværende tidspunkt.

Der henvises til kapitel 5, afsnit 1, i arbejdsgruppens rapport.

4.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med arbejdsgruppen i, at der bør fastsættes krav til lysforholdene i kalkunbedrifter, og at kalkunernes velfærd sikres bedst ved at stille krav om obligatorisk brug af lysprogrammer.

Justitsministeriet er enig med arbejdsgruppen i, at de tekniske regler om sammensætningen og varigheden af lys- og mørkeperioder, om lysintensitet samt om imiteret skumring og dæmring bør fastsættes administrativ af justitsministeren efter bemyndigelse.

Der henvises til lovforslagets § 6 og bemærkningerne hertil.

4.2. Belægningsgrad

4.2.1. Arbejdsgruppens overvejelser

Belægningsgraden i kalkunhusene har indflydelse på en række velfærdsparametre. Arbejdsgruppen er enig om, at der bør fastsættes en maksimal belægningsgrad for henholdsvis høner og haner, men arbejdsgruppens medlemmer er uenige om, hvad belægningsgraden skal fastsættes til.

Forsøg har vist, at belægningsgraden skal være meget høj, før man har kunnet påvise en negativ velfærds-mæssig effekt for kalkunerne. Belægninger mellem 25 og 58 kg/m² har i et konkret forsøg vist sig ikke at have nogen indflydelse på sundheden og immunresponset hos kalkunerne, mens belægninger på mellem 67,5 og 99,2 kg/m² i et konkret forsøg påvirkede kalkunernes velfærd negativt.

Flertallet i arbejdsgruppen (medlemmerne udpeget efter indstilling fra Det Danske Fjerkræraad (i dag Landbrug & Fødevarer), Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet v/ Aarhus Universitet, Fødevareøkonomisk Institut v/ Københavns Universitet, Fødevarestyrelsen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri samt Justitsministeriet) anbefaler maksimale belægningsgrader på 52 kg/m² for høner og 58 kg/m² for haner målt over et enkelt hold i et hus kombineret med et maksimalt gennemsnit på 48 kg/m² for høner og 55 kg/m² for haner målt over det aktuelle og de to forudgående hold i det pågældende hus.

Flertallet har i den forbindelse lagt vægt på, at disse belægningsgrader svarer til de belægningsgrader i det tyske certificeringssystem QS, som de fleste danske kalkunavlere har fulgt siden september 2008. Flertallet har

endvidere lagt vægt på, at der ikke er forskning på området, der påviser, at sådanne belægningsgrader er skadelige for kalkunerne.

Et mindretal (medlemmerne udpeget efter indstilling fra Dyrenes Beskyttelse og Det Dyreetiske Råd) anbefaler belægningsgrader på 45 kg/m² for høner og 50 kg/m² for haner.

Mindretallet har lagt vægt på, at denne belægningsgrad er rimelig, når der ikke er adgang til oplysninger om kalkunernes tilstand ved slagting, fordi stort set alle kalkuner opdrættet i Danmark slagtes i Tyskland. Mindretallet fremhæver endvidere, at højere belægningsgrader giver dårligere mulighed for tilsyn og kontrol med hvert enkelt dyr.

Arbejdsgruppen anbefaler, at justitsministeren skal kunne fastsætte en regel om, at den gennemsnitlige belægningsgrad måles som den gennemsnitlige belægning for det aktuelle hold og for de to forudgående hold slagtekalkuner i samme hus. Arbejdsgruppen anbefaler endvidere, at justitsministeren skal kunne fastsætte regler om, at producenten skal stille visse nærmere angivne oplysninger til rådighed til brug for kontrollen af belægningsgraden.

Der henvises i øvrigt til kapitel 5, afsnit 2, i arbejdsgruppens rapport.

4.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tilslutte sig flertallets anbefaling om belægningsgrader på 52 kg/m² for høner og 58 kg/m² for haner kombineret med et maksimalt gennemsnit på 48 kg/m² for høner og 55 kg/m² for haner målt over det aktuelle og de to forudgående hold i det pågældende hus.

For så vidt angår affattelsen af bestemmelsen om belægningsgrad er bestemmelsen ændret i forhold til arbejdsgruppens udkast, fordi det efter Justitsministeriets opfattelse bør fastsættes direkte i loven, hvorledes den gennemsnitlige belægningsgrad beregnes.

Der henvises til lovforslagets § 7 og bemærkningerne hertil.

4.3. Strøelse

4.3.1. Arbejdsgruppens overvejelser

Kalkuners velfærd og sundhed er påvirket af strøelsens kvalitet. Våd strøelse kan f.eks. føre til trædepudsvidninger, brystsvidninger og brystblæreforandringer, men den kan også føre til, at koncentrationen af ammoniak i luften bliver forhøjet med øjenskader og luftvejslidelser

til følge. Endvidere har strøelseskvaliteten stor betydning for kalkunernes mulighed for at støvbade. Kvaliteten af strøelsen afhænger af mange forskellige faktorer, herunder ventilation, temperatur, fugtighed, foder, belægningsgrad og management.

Arbejdsgruppen anbefaler, at der stilles krav til strøelsen, da korrekt strøelse kan være med til at minimere lidelser og sygdomme blandt kalkunerne og samtidig kan fungere som stimulusberigelse. Kalkuner bruger meget tid på at undersøge deres omgivelser og reagerer på stimuli. Berigelse af miljøet i kalkunhusene har derfor en positiv indflydelse på velfærden, idet skadelig hakeadfærd og dødelighed reduceres, mens sundheden forbedres. Arbejdsgruppen finder, at der bør fastsættes en regel om, at kalkunerne under hele produktionsforløbet skal have adgang til en strøelsesmatte, der er løs og tør i overfladen.

Der henvises i øvrigt til kapitel 5, afsnit 9, i arbejdsgruppens rapport.

4.3.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens forslag, da strøelseskvaliteten er af stor betydning for slagtekalkunernes velfærd og sundhed.

Våd strøelse kan skyldes en række forskellige faktorer såsom anvendelse af uhensigtsmæssigt materiale som strøelse, foderbrug, utilstrækkelig ventilation, for høj indendørs luftfugtighed eller for høj belægning. Producenterne skal derfor være opmærksomme på, at problemer med våd strøelse kan hidrøre fra forskellige faktorer, og at der kan være behov for at indhente nærmere rådgivning for at få løst problemet.

Der henvises til lovforslagets § 8 og bemærkningerne hertil.

4.4. Indeklima

4.4.1. Arbejdsgruppens overvejelser

Kalkunproduktion kræver nøje kontrol med både temperatur, luftfugtighed og ventilation. Dette er vigtigt for at optimere produktionen og af hensyn til kalkunernes velfærd. Bygningernes isolering, opvarmning og ventilation skal sikre, at luftcirkulation, støvindhold, temperatur, relativ luftfugtighed og koncentration af luftarter ikke skader dyrene. For høje ammoniakkoncentrationer kan f.eks. medføre luftvejslidelser og nedsat vækst og ved særligt høje koncentrationer give øjenirritationer, ligesom andre luftarter som f.eks. kuldioxid kan give dyrene ubehag og i høje koncentrationer påføre dem skader.

Arbejdsgruppen anbefaler, at der fastsættes krav om, at bygningernes isolering, opvarmning og ventilation skal sikre, at luftcirkulation, støvindhold, temperatur, relativ luftfugtighed og koncentrationer af luftarter holdes på et niveau, som ikke er skadeligt for kalkunerne.

Navnlig i perioder med særligt høje temperaturer udenfor – som under en hedebløge om sommeren – er det vigtigt, at temperaturen i bygningerne ikke stiger for meget, hvis man skal undgå overdødelighed blandt kalkunerne. Arbejdsgruppen anbefaler derfor, at der stilles krav om, at temperaturen i husene i varme perioder ikke må overstige temperaturen udenfor væsentligt. Arbejdsgruppen anbefaler desuden, at justitsministeren skal kunne fastsætte nærmere regler om luftcirkulation, støvindhold, temperatur, luftfugtighed og koncentrationer af luftarter.

Det er endvidere arbejdsgruppens opfattelse, at der bør stilles krav om, at støjniveauet i kalkunhuse holdes så lavt som muligt. Ventilatorer, fodermaskiner og andre maskiner skal konstrueres, monteres, drives og vedligeholdes på en sådan måde, at de forårsager mindst mulig støj, og pludselig udefrakommende støj skal undgås. Et tilsvarende krav findes i artikel 15 i Europarådets rekommandation om kalkuner.

Der henvises i øvrigt til kapitel 5, afsnit 7 og 8, i arbejdsgruppens rapport.

4.4.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens anbefalinger, og lovforslaget er i det væsentlige udformet i overensstemmelse med arbejdsgruppens lovudkast. Bestemmelsen om pludselig udefrakommende støj er dog affattet, således at sådan støj i videst muligt omfang skal undgås.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets §§ 9 og 10 og bemærkningerne hertil.

4.5. Foder og drikkevand

4.5.1. Arbejdsgruppens overvejelser

Der lægges i kalkunproduktionen stor vægt på at reducere omkostningerne pr. kg kød, hvilket har resulteret i avlsmål, der bl.a. lægger megen vægt på fodringsstrategier, som sikrer en god foderudnyttelse.

Arbejdsgruppen finder, at en korrekt sammensætning af kalkunernes foder og den måde, som der fodres på, er af afgørende betydning for dyrenes sundhed og velfærd. Sygdomme relateret til kalkunernes skeletsystem, ben-svaghed og blodkredsløb har multifaktorielle årsager, men kan bl.a. skyldes ubalancer af næringsstoffer (vita-

miner, mineraler, protein og fedtindhold) i slagtekalkunernes foder.

Arbejdsgruppen anbefaler på den baggrund, at der stilles krav om, at alle kalkuner skal have uhindret adgang til tilstrækkeligt, nærende, afbalanceret og hygiejnisk foder hver dag og tilstrækkelige forsyninger af frisk vand af god kvalitet på alle tidspunkter. Det bør undgås pludseligt at foretage ændringer til skade for kalkunerne i den type eller kvalitet af foder, der anvendes, og i fodringsprocedurerne, medmindre der er tale om en nødsituation.

Arbejdsgruppen anbefaler endvidere, at der stilles krav om, at kalkuner gennem hele produktionsforløbet tildeles kråseflint, der fremmer en naturlig bearbejdning af foderet. Det skal dog kunne undlades den sidste uge inden slagtning, således at kråseflinten kan udskilles før slagtning.

Arbejdsgruppen anbefaler, at der stilles krav om, at kalkunerne gennem hele produktionsperioden skal have adgang til foder- og drikkevandsanlæg med tilstrækkelig kapacitet, og at justitsministeren skal kunne fastsætte nærmere regler om kapaciteten og udformningen af foder- og drikkevandsanlæg.

Der henvises i øvrigt til kapitel 5, afsnit 3 og 4, i arbejdsgruppens rapport.

4.5.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens anbefalinger, og lovforslaget er i det væsentlige udformet i overensstemmelse med arbejdsgruppens lovudkast. Bestemmelsen i arbejdsgruppens forslag om kalkuners adgang til foder- og drikkevandsanlæg med tilstrækkelig kapacitet er dog ikke medtaget i forslaget til lov om hold af slagtekalkuner, idet bestemmelsens indhold må anses for omfattet af bestemmelsen om uhindret adgang til foder og frisk vand.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 11 og bemærkningerne hertil.

4.6. Tilsyn og driftsledelse

4.6.1. Arbejdsgruppens overvejelser

4.6.1.1. Tilsyn og driftsledelse

Arbejdsgruppen finder, at driftsledelse har endog meget stor betydning for kalkunernes velfærd, og har derfor overvejet, om der bør fastsættes regler om driftsledelse og den daglige pasning af kalkunerne.

En vurdering af kalkunernes velfærd bør efter arbejdsgruppens opfattelse indeholde en evaluering af de mange faktorer, der ifølge praktisk erfaring udøver indflydelse på kalkunernes velfærd, herunder også kvaliteten af driftsledelsen og den daglige pasning, som begge spiller en væsentlig rolle for kalkunernes velfærd. Arbejdsgruppen finder det derfor vanskeligt at foreslå konkrete regler om egentlig driftsledelse.

Arbejdsgruppen foreslår dog, at der stilles krav om, at alle kalkuner både i start- og voksehuse skal tilses mindst to gange dagligt, at syge dyr aflives, og at døde dyr fjernes med det samme. Arbejdsgruppen foreslår endvidere, at der bør stilles krav om, at tekniske installationer til foder, vand og ventilation samt strølsens kvalitet efterses mindst én gang om dagen.

Der henvises i øvrigt til kapitel 5, afsnit 5, i arbejdsgruppens rapport.

4.6.1.2. Rengøring

Arbejdsgruppen vurderer, at der bør fastsættes krav om, at bygninger, indhegninger og udstyr, herunder vandingsudstyr, skal holdes tilfredsstillende rene, og at de dele af bygningerne, udstyret og redskaberne, som kalkunerne er i berøring med, skal rengøres grundigt og desinficeres, inden der indsættes en ny flok.

Der henvises i øvrigt til kapitel 5, afsnit 6, i arbejdsgruppens rapport.

4.6.1.3. Alarmsystem og beredskab

Det er efter arbejdsgruppens opfattelse afgørende for dyrenes sundhed og velfærd, at der er installeret et alarmsystem, således at det opdages, hvis de elektriske systemer, der er af betydning for dyrenes sundhed og velfærd, ikke fungerer. Arbejdsgruppen foreslår på den baggrund, at der fastsættes krav herom. Alarmsystemet bør testes regelmæssigt. Arbejdsgruppen anbefaler endvidere, at der skal være udarbejdet en beredskabsplan, der foreskriver, hvordan nødsituationer i forbindelse med strømsvigt skal håndteres.

Der henvises i øvrigt til kapitel 5, afsnit 10, i arbejdsgruppens rapport.

4.6.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens anbefalinger, og lovforslaget er i al væsentlighed udformet i overensstemmelse med arbejdsgruppens lovudkast.

Den foreslåede bestemmelse om aflivning af syge dyr er dog ændret i forhold til arbejdsgruppens udkast, således at den svarer til artikel 25, stk. 1, i Europarådets rekommandation om kalkuner, hvoraf det følger, at kal-

kuner skal aflives på bedriften, hvis de er syge eller kommet til skade i en sådan grad, at behandling ikke længere er mulig, og transport vil medføre yderligere lidelse.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets §§ 12-14 og bemærkningerne hertil.

4.7. Øvrige emner

4.7.1. Arbejdsgruppens overvejelser

4.7.1.1. Indfangning af kalkuner

Ved indfangning med henblik på transport vil kalkuner prøve at bevæge sig væk eller flygte, hvilket gør håndtering uundgåelig. Kalkunerne skal håndteres korrekt, så de ikke under indfangningen påføres skader eller unødige smerter mv. Arbejdsgruppen anbefaler på den baggrund, at justitsministeren skal kunne fastsætte nærmere regler om, hvordan kalkuner skal løftes og bæres.

Der henvises i øvrigt til kapitel 5, afsnit 11, i arbejdsgruppens rapport.

4.7.1.2. Næbtrimning

Arbejdsgruppen bemærker, at næbtrimning stadig er et yderst kontroversielt emne i velfærdsdiskussionen. Det synes usandsynligt, at der kan udvikles en metode, som er helt smertefri, og en rutinemæssig bedøvelse af kyllingerne er ud fra et omkostningsmæssigt og arbejdsmæssigt synspunkt ikke realistisk. I et studie, der belyser fordele og ulemper ved næbtrimning, fremgår det, at fordelene med henblik på at forebygge skader som følge af kannibalisme langt opvejer de negative effekter i form af kortvarig nedsat foderindtag og vækstdepression, men der er stor enighed i den foreliggende litteratur om, at næbtrimning på sigt bør undgås.

Kalkunkyllingerne leveres i dag næbtrimmet fra Tyskland, hvorfor næbtrimning almindeligvis ikke finder sted i Danmark.

Arbejdsgruppen anbefaler, at der fastsættes krav om, at næbtrimning af kalkuner skal ske inden 10 dage efter udrugning, og at der maksimalt må trimmes 1/3 af kalkunkyllingens næb målt fra næseborets yderste del til næbspidsen. Det er arbejdsgruppens opfattelse, at det herved sikres, at der ikke efter de 10 dage vil blive foretaget næbtrimning af kalkuner i Danmark, hvis f.eks. en kalkunkylling ikke skulle være blevet næbtrimmet inden levering fra Tyskland.

Der henvises i øvrigt til kapitel 5, afsnit 13, i arbejdsgruppens rapport.

4.7.1.3. Tilsyn med trædepudesvidninger

Trædepudesvidninger kan opstå som en kombination af mange forskellige faktorer. Det er ikke muligt at fastslå præcist, hvilke forhold der fører til lidelsen, men fugtig strøelse, høj belægningsgrad og mangel på biotin kan være medvirkende hertil.

For slagtekyllingers vedkommende overvåges tilstanden af trædepuderne på de enkelte slagterier, men der findes på nuværende tidspunkt ingen større kalkunslagterier i Danmark. Det er derfor ikke muligt at etablere en ordning vedrørende overvågning af kalkuners trædepuder, som svarer til ordningen for slagtekyllinger. Arbejdsgruppen anbefaler, at problemet med trædepudesvidninger i stedet søges imødegået ved at stille krav til strøelse, belægningsgrad mv.

Der henvises i øvrigt til rapportens kapitel 5, afsnit 14.

4.7.1.4. Avlsarbejdet

Da de eksisterende avlsvirksomheder alle er beliggende i udlandet, finder arbejdsgruppen, at danske regler om krav til udvælgelsen af avlsmaterialet for slagtekalkuner vil have en meget begrænset effekt for slagtekalkunproduktionen i Danmark. På grund af reglerne om EU's indre marked har Danmark normalt heller ikke mulighed for at forbyde import af kalkuner, som lovligt kan opdrættes og sælges i andre EU-lande.

Det har desuden vist sig vanskeligt i praksis at regulere spørgsmålet om avl, da det vil være svært under en eventuel straffesag at påvise de hensyn, der er lagt vægt på over en længere årrække. Spørgsmålet er derfor efter arbejdsgruppens opfattelse mere velegnet for fastsættelsen af etiske retningslinjer eller holdningsbearbejdning via f.eks. forbrugerpræferencer.

I stedet for at foreslå dansk lovgivning har arbejdsgruppen opfordret til, at aftagerne selv stiller krav om, at velfærdsparametre som eksempelvis bedre benstyrke opprioriteres i de kriterier, som de udenlandske avlsvirksomheder udvælger efter.

Arbejdsgruppen finder endvidere, at de velfærdsproblemer, der konstateres i kalkunproduktionen, til en vis grad kan reduceres på anden måde end ved avlsarbejdet, f.eks. gennem krav til strøelsens kvalitet.

Der henvises i øvrigt til rapportens kapitel 6, afsnit 1.

4.7.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens anbefalinger.

Justitsministeriet kan således tiltræde, at justitsministeren administrativt fastsætter regler om næbtrimning samt indfangning og håndtering af kalkuner. Bestem-

melsen om næbtrimning vil blive fastsat med hjemmel i dyreværnslovens § 14, stk. 3, mens der foreslås indsat en bestemmelse i lov om hold af slagtekalkuner, der bemyndiger justitsministeren til at fastsætte regler om, hvordan kalkuner skal løftes og bæres.

For så vidt angår tilsyn med trædepudesvidninger kan Justitsministeriet tilslutte sig arbejdsgruppens vurdering af, at det ikke vil være muligt på nuværende tidspunkt at etablere en overvågningsordning svarende til den, der findes på slagtekyllingeområdet. Justitsministeriet finder – som ligeledes anført af arbejdsgruppen – at kalkunernes velfærd i stedet bør sikres gennem krav til kalkunhold, herunder navnlig til strøelse og belægningsgrad.

Justitsministeriet er desuden enig i, at fastsættelse af danske regler om det avlsmateriale, som ligger til grund for den danske produktion af slagtekalkuner, vil have begrænset effekt. Justitsministeriet finder dog samtidig, at eventuelle initiativer, der kan afhjælpe de negative dyrevelfærdsmæssige konsekvenser som følge af målrettet avl af dyr, bør overvejes nærmere. Justitsministeriet har derfor besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, som skal overveje, hvordan det bedst muligt sikres, at avl af dyr finder sted på en etisk og dyrevelfærdsmæssig forsvarlig måde, og hvordan de negative velfærdsmæssige konsekvenser af avl begrænses, samtidig med at der tages hensyn til de positive aspekter ved målrettet avl af dyr. Arbejdsgruppen skal efter sit kommissorium så vidt muligt afslutte sit arbejde inden udgangen af juni 2012.

5. Håndhævelse

5.1. Arbejdsgruppens overvejelser

Arbejdsgruppen foreslår i sit lovudkast, at der med henblik på at sikre overholdelse af reglerne i lov om hold af slagtekalkuner og af regler udstedt i medfør heraf indføres en påbudsordning, som svarer til ordningen efter § 33 i lov nr. 528 af 6. juni 2007 om hold af heste med senere ændringer og § 35 i lov nr. 520 af 26. maj 2010 om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg.

Påbudsordningen indebærer, at de kontrollerende myndigheder i tilfælde af overtrædelse af loven eller af regler fastsat i medfør heraf kan give den ansvarlige for bedriften påbud om at rette op på de forhold, som ikke er i overensstemmelse med reglerne, inden for en nærmere fastsat frist. Den, der undlader at efterkomme et påbud, kan straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Ordningen indebærer, at den ansvarlige for bedriften får mulighed for at rette op på ulovlige forhold, før der kan blive tale om at gennemføre en straffesag for overtrædelsen, ligesom den pågældende – i kraft af re-

kursadgangen for det meddelte påbud – får adgang til at fremsætte indsigelser mod myndighedernes vurdering af forholdene.

Arbejdsgruppen anbefaler, at bestemmelserne, der omhandler påbudsordningen, herunder om rekursadgang og forholdet til politiets pålæg efter dyreværnslovens § 21, affattes på tilsvarende vis som bestemmelserne, der omhandler påbudsordningen efter dyreværnslovens § 24 b, som affattet ved lov nr. 500 af 12. juni 2009.

5.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens anbefaling om, at overholdelse af lov om hold af slagtekalkuner og regler udstedt i medfør heraf bør sikres ved indførelse af den beskrevne påbudsordning.

Efter afslutningen af arbejdsgruppens arbejde har Justitsministeriet bl.a. i lyset af Rigspolitiets høringssvar over arbejdsgruppens rapport på ny overvejet spørgsmålet om, hvem der bør have adgang til at meddele påbud efter loven. Justitsministeriet finder herefter ikke grundlag for at tillægge politiet kompetence til at meddele pålæg i sager om overtrædelse af lov om hold af slagtekalkuner. Justitsministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at afgørelser om påbud som udgangspunkt bør træffes af de personer, der foretager den almindelige kontrol med dyrevelfærden, og at politiet allerede efter dyreværnslovens § 21 har adgang til at meddele den ansvarlige pålæg om et dyrs behandling i tilfælde, hvor et dyr behandles uforsvarligt.

Det foreslås, at en tilsvarende ændring foretages i lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg samt i lov om hold af heste, således at der alene gives myndigheder under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri adgang til at meddele påbud efter disse love. Endvidere foreslås det, at §§ 33 og 34 i lov om hold af heste og § 35 i lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg ændres, således at bestemmelserne svarer til de foreslåede §§ 16 og 17 i lov om hold af slagtekalkuner. Herved sikres ensartede muligheder for at meddele påbud og for at påklage afgørelser om påbud efter de tre love.

Der henvises til lovforslagets §§ 16, 17, 20 og 21 samt bemærkningerne hertil.

6. Ikrafttræden

Arbejdsgruppen vurderer, at behovet for overgangsregler afhænger af de krav, der fastsættes vedrørende belægningsgrad. Der henvises til kapitel 7, afsnit 2, i arbejdsgruppens rapport.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at allerede etablerede bedrifter bør sikres en vis tid til at indrette sig på de foreslåede krav, og det foreslås på den baggrund, at loven først træder i kraft den 1. januar 2012. Justitsministeriet finder herefter ikke behov for at fastsætte særlige overgangsregler for allerede etablerede producenter.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for staten af betydning.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for kommuner eller regioner.

8. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

8.1. Økonomiske konsekvenser

Lovforslaget fastsætter nye krav til de fysiske rammer for hold af slagtekalkuner. Navnlig reglerne om maksimal belægningsgrad kan have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Da de foreslåede maksimale belægningsgrader imidlertid svarer til de belægningsgrader, som de fleste danske kalkunproducenter i praksis følger med henblik på at opfylde kravene i det tyske certificeringssystem QS, er det Justitsministeriets vurdering, at lovforslagets økonomiske konsekvenser for erhvervslivet vil være begrænsede. Dette skal også ses i lyset af, at det foreslås, at loven først træder i kraft den 1. januar 2012, jf. pkt. 12.

8.2. Administrative konsekvenser

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet af betydning.

9. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

10. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

11. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

12. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Arbejdsgruppens rapport om hold af slagtekalkuner har i juni 2010 været sendt i høring hos følgende myndigheder, organisationer mv.:

Aktive Dyrerettigheder, Aktive Dyrevenner, Alle Dyrers Ret, Daniche, Dansk Erhverv, Danske Regioner, Danske Slagterier, Den Danske Dyrlægeforening, Det Danske Fjerkræraad (Landbrug & Fødevarer), Det Dyreetiske Råd, Det Veterinære Sundhedsråd, Dyrenes Beskyttelse, Dyreværnsforeningen Freja, Dyreværnsorganisationernes Samarbejdsorganisation DOSO, Dyre-

værnsrådet, Fagligt Fælles Forbund – 3F, Kommunernes Landsforening, Kødbranchens Fællesråd, Landsforeningen Frie Bønder – Levende Land, OASA – Organisation Against the Suffering of Animals, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA), Slagteriernes Forskningsinstitut, WSPA Danmark, Det Biovidenskabelige Fakultet v/ Københavns Universitet, Fødevareøkonomisk Institut v/ Københavns Universitet og Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet v/ Aarhus Universitet.

13. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindredregninger	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Navnlig reglerne om maksimal belægningsgrad kan have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, men konsekvenserne vurderes at være begrænsede.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen af betydning
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Den foreslåede bestemmelse fastlægger lovens anvendelsesområde. Loven finder alene anvendelse på bedrifter, der holder slagtekalkuner til erhvervsmæssigt formål, jf. stk. 1.

Ved bedrifter forstås steder, hvor dyrene holdes over en længere periode. Loven finder ikke anvendelse på f.eks. markeder eller dyrskuer.

Ved erhvervsmæssigt formål forstås, at holdet af slagtekalkuner hovedsageligt har til formål at fremme ejerens (eller ejernes) økonomiske interesser ved en systematisk indtægtserhvervelse gennem hold af slagtekalkuner og efterfølgende salg.

Hold af slagtekalkuner, som ikke har systematisk indtægtserhvervelse til formål, men som overvejende udøves med henblik på opfyldelse af personlige interesser

og behov (hobbyvirksomhed), er således ikke omfattet af loven.

Loven finder ikke anvendelse på slagtekalkuner, som anvendes i forbindelse med tekniske og videnskabelige undersøgelser, der udføres under tilsyn af Dyreforsøgstilsynet, jf. stk. 2. Disse dyr omfattes i stedet af lov om dyreforsøg, jf. lovbekendtgørelse nr. 1306 af 23. november 2007.

Justitsministeren kan i særlige tilfælde helt eller delvis undtage bedrifter eller hold af slagtekalkuner fra loven, jf. stk. 3. Den foreslåede bestemmelse skal kun finde anvendelse i helt særlige tilfælde, hvor der i øvrigt alene er tale om mindre afvigelser fra loven. En tilsvarende bestemmelse findes i § 1, stk. 3, i lov nr. 528 af 6. juni 2007 om hold af heste med senere ændringer og § 1, stk. 3, i lov nr. 520 af 26. maj 2010 om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg.

Til § 2

Den foreslåede bestemmelse definerer »slagtekalkuner«. Ved slagtekalkuner forstås i denne lov kalkuner, som holdes med henblik på slagtning til brug for konsum. Loven omfatter således ikke kalkuner, der holdes med henblik på ægproduktion, rugning mv.

Slagtning omfatter både autoriseret slagtning på slagteri og hjemmeslagtning.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse præciserer, at dyreværnsloven fortsat finder anvendelse på slagtekalkuner, der er omfattet af loven. Det samme gælder for regler udstedt med hjemmel i dyreværnsloven. Lov om hold af slagtekalkuner vil således ikke indeholde en udtømmende regulering af de dyreværnsmæssige forhold vedrørende kalkuner.

En tilsvarende regel findes i § 4 i lov nr. 404 af 26. juni 1998 om indendørs hold af drægtige søer og gylte med senere ændringer, § 3 i lov nr. 336 af 16. maj 2001 om slagtekyllinger med senere ændringer og § 3 i lov nr. 520 af 26. maj 2010 om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg.

Til § 4

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse, at reglerne i lov om hold af slagtekalkuner er mindstekrav, som altid skal opfyldes på en bedrift med slagtekalkuner. Endvidere fastslår bestemmelsen, at der i anden lovgivning kan fastsættes strengere krav om hold af slagtekalkuner, og i givet fald skal disse strengere krav opfyldes.

En tilsvarende regel findes i § 4 i lov nr. 528 af 6. juni 2007 om hold af heste med senere ændringer og § 4 i lov nr. 520 af 26. maj 2010 om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg.

Til § 5

Den foreslåede bestemmelse gør det muligt administrativt at gennemføre direktiver og beslutninger fra Den Europæiske Union om forsvarlig behandling af slagtekalkuner og om beskyttelse af disse dyrs velfærd. Justitsministeren kan endvidere administrativt fastsætte regler for anvendelsen af forordninger om forhold, der er omfattet af loven. Justitsministeren kan ifølge den foreslåede bestemmelse fravige reglerne i disse retsakter, i det omfang der er adgang hertil efter EU-retsakterne.

En tilsvarende regel findes i § 32 i lov nr. 528 af 6. juni 2007 om hold af heste med senere ændringer og § 5 i lov nr. 520 af 26. maj 2010 om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg.

Til § 6

Den foreslåede bestemmelse fastsætter nærmere krav til belysningen i kalkunhusene.

Ifølge *stk. 1* skal husene være tilstrækkeligt oplyst til, at kalkunerne kan se de øvrige kalkuner, undersøge omgivelserne og udvise normal adfærd, herunder støvbade, skrabe og hakke. Samtidig skal det ifølge bestemmelsen sikres, at personalet har tilstrækkeligt lys til at kunne inspicere dyrene nøje, herunder undersøge om der findes syge, tilskadekomne kalkuner eller kalkuner med misdannelser, jf. tilsynspligten efter lovforslagets § 12.

I den foreslåede bestemmelses *stk. 2* er der fastsat krav til sammensætningen af lysprogrammer. Et lysprogram skal således sikre, at kalkunerne får en tilstrækkelig og sammenhængende mørkeperiode og herved får en vis naturlig døgnrytme. Samtidig stilles der krav om, at skumring og dæmring skal imiteres ved en overgang mellem lys og mørke, således at kalkunerne har tilstrækkelig tid til at forberede sig på de ændrede lysforhold. Dette kan f.eks. ske ved, at kalkunerne finder hvilepladser i skumringen, indtager ekstra foder før mørkeperioden eller lignende.

Det kan i sommertiden være vanskeligt at opnå total mørke i kalkunhuse. I denne periode vil det være tilstrækkeligt, at den kunstige belysning i huset slukkes.

I *stk. 3* foreslås der indført en bemyndigelse for justitsministeren til administrativt at fastsætte nærmere regler om sammensætningen og varigheden af lys- og mørkeperioder, om lysintensitet samt om imiteret skumring og dæmring.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7

Den foreslåede bestemmelse fastsætter krav til den maksimale belægning i de enkelte kalkunhuse. *Stk. 1* fastsætter den maksimale belægningsgrad til 58 kg levende vægt pr. m² friareal for haner og 52 kg levende vægt pr. m² friareal for høner. *Stk. 2* bestemmer, at den maksimale gennemsnitlige belægning i de enkelte huse ikke må overstige 55 kg levende vægt pr. m² friareal for haner og 48 kg levende vægt pr. m² friareal for høner, og at den gennemsnitlige belægningsgrad måles som den gennemsnitlige belægning for det aktuelle hold og de to forudgående hold kalkuner i samme hus. Ved friareal forstås det areal, som kalkunerne har permanent adgang til.

Kravene i *stk. 1* og *2* skal opfyldes uafhængigt af hinanden og vil kunne overtrædes selvstændigt. Kravet til den maksimale belægningsgrad i *stk. 1* vil eksempelvis

være overtrådt, hvis en kalkunavler har tre på hinanden følgende haneflokke med belægningsgrader på 40, 40 og 59 kg levende vægt pr. m² friareal, selvom avlerens gennemsnitlige belægningsgrad kun er 46,3 kg levende vægt pr. m² friareal, og stk. 2 dermed ikke er overtrådt. Derimod vil kravet til den maksimale gennemsnitlige belægningsgrad efter stk. 2 være overtrådt, hvis en kalkunavler har tre på hinanden følgende haneflokke med en belægning på 56 kg levende vægt pr. m² friareal, selvom den maksimale belægningsgrad på 58 kg levende vægt pr. m² friareal, som følger af stk. 1, ikke er overtrådt.

Justitsministeren kan fastsætte regler om, at producenten skal stille visse nærmere angivne oplysninger til rådighed til brug for kontrollen af belægningsgraden, jf. *stk. 3*. Det kan f.eks. være oplysninger vedrørende kalkuner, der transporteres til slagtning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8

Den foreslåede bestemmelse fastlægger, at strøelsesmåtten i hele produktionsperioden skal være løs og tør i overfladen.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre kalkunerne adgang til støvbadning i løs og tør strøelse, således at de kan rense og vedligeholde fjerdragten. Samtidig skal bestemmelsen forhindre, at kalkunerne opholder sig på en våd strøelse, der på grund af ammoniakfordampning bl.a. kan medføre svidninger på kalkunernes bryst og trædepuder. Der skal således jævnlige ske tilførsel af ny strøelse. Strøelsen har desuden til formål at fungere som stimulusberigelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9

Ifølge den foreslåede bestemmelse skal bygningernes isolering, opvarmning og ventilation sikre, at luftcirkulation, støvindhold, temperatur, relativ luftfugtighed og koncentrationer af luftarter holdes på et niveau, som ikke er skadeligt for kalkunerne.

Navnlig i perioder med særligt høje temperaturer udenfor – som under en hedeølge om sommeren – er det vigtigt, at temperaturen i kalkunhuset ikke stiger for meget, hvis overdødelighed blandt kalkunerne skal undgås. Det foreslås derfor tillige, at temperaturen inde i kalkunhusene ikke i væsentlig grad må overstige temperaturen udenfor i varme perioder. Dette kan f.eks. imødegås ved at oversprøjte kalkunhusene med vand på varme sommerdage.

Ifølge *stk. 2* kan justitsministeren fastsætte nærmere regler om luftcirkulation, støvindhold, temperatur, luftfugtighed og koncentrationer af luftarter. Justitsministeren har til hensigt med hjemmel i denne bestemmelse at fastsætte nærmere krav til kuldioxid- og ammoniakkoncentrationen og temperaturen i varmeperioder.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 10

Ifølge den foreslåede bestemmelse skal ventilatorer, fodermaskiner og andre maskiner konstrueres, monteres, drives og vedligeholdes på en sådan måde, at de forårsager mindst mulig støj, og pludselig udefrakommende støj skal i videst muligt omfang undgås.

Bestemmelsens ordlyd indebærer ikke, at der løbende skal nyinvesteres i det mest lydløse udstyr. Den indebærer derimod, at det skal undgås, at manglende vedligeholdelse af maskiner og udstyr giver anledning til unødigt støj.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 11

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* fastsætter krav om, at kalkuner skal have adgang til tilstrækkeligt, nærende, afbalanceret og hygiejnisk foder hver dag og tilstrækkelige forsyninger af frisk vand af god kvalitet på alle tidspunkter. Det bør efter bestemmelsen undgås pludseligt at foretage ændringer til skade for kalkunerne i den type eller kvalitet af foder, der anvendes, og i fodringsprocedurerne, medmindre der er tale om en nødsituation.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 2* bestemmer, at kalkuner gennem hele produktionsforløbet skal tildeles kråseflint, der fremmer en naturlig bearbejdning af foderet. Ved kråseflint forstås små sten, der medvirker til at findele føden under fordøjelsen. Kråseflint skal dog kunne undlades den sidste uge inden slagtning, da den helst skal være udskilt af kalkunernes krop forinden.

Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om pladsen omkring foder- og drikkevandsanlæg, jf. den foreslåede *stk. 3*. Justitsministeren har til hensigt med hjemmel i denne bestemmelse at fastsætte nærmere regler om runde vandere og runde fodertrug, som i dag er de mest anvendte typer af foder- og drikkevandsanlæg.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12

Ifølge det foreslåede *stk. 1* skal kalkunerne tilses mindst to gange dagligt, og oftere hvis det er nødvendigt. Kalkuner, som er syge og tilskadekomne i en sådan grad, at behandling ikke længere er mulig, og transport vil medføre yderligere lidelser, skal aflives straks. Døde kalkuner skal fjernes med det samme.

Tekniske installationer til foder, vand og ventilation samt strøelsens kvalitet skal efterses mindst én gang om dagen, jf. det foreslåede *stk. 2*.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.6.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 13

Bygninger og indhegninger, hvor der holdes kalkuner, samt udstyr, herunder vandingsudstyr, skal holdes tilfredsstillende rene, så længe der er kalkuner til stede, jf. *stk. 1*. De dele af husene, udstyret og redskaberne, som kalkunerne er i berøring med, skal rengøres grundigt og desinficeres, inden der indsættes en ny flok, jf. *stk. 2*.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.6.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 14

De foreslåede *stk. 1* og *2* fastsætter krav om, at elektriske systemer, der er af betydning for dyrenes sundhed og velfærd, skal være forsynet med et alarmsystem, der sikrer, at det opdages, hvis de elektriske systemer ikke fungerer. Alarmsystemet skal testes regelmæssigt. Der skal endvidere være en beredskabsplan, der foreskriver, hvordan en eventuel nødsituation i forbindelse med strømsvigt skal håndteres, jf. *stk. 2*.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.6.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15

Efter den foreslåede bestemmelse kan justitsministeren fastsætte regler om, hvordan kalkuner skal løftes og bæres. Justitsministeren har til hensigt at fastsætte nærmere regler herom. Reglerne vil navnlig være relevante ved indfangningen med henblik på transport til slagting.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.7.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16

Det foreslåede *stk. 1* indebærer, at personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan påbyde den ansvarlige for bedriften inden for en frist at rette op på forhold, hvis det konstateres, at regler i loven eller regler fastsat i medfør heraf er overtrådt.

Kontrollen vil som hidtil blive udført af ansatte under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, der i kraft af deres stilling og faglige indsigt har til opgave at foretage kontrol med dyrevelfærd.

Ordningen indebærer, at den ansvarlige for bedriften kan straffes for overtrædelse af lovens krav i tilfælde, hvor vedkommende ikke efterkommer et påbud inden for den frist, som myndigheden fastsætter.

Det følger af lovforslagets § 3, at reglerne i dyreværnsloven og regler, der udfærdiges med hjemmel i dyreværnsloven, desuden finder anvendelse på enhver bedrift med slagtekalkuner. Det indebærer, at der i visse tilfælde, f.eks. hvor der er tale om vanrøgt af kalkunerne, vil være adgang til at straffe efter dyreværnslovens regler uden, at der foreligger et forudgående påbud.

Adgangen til at udstede påbud har i øvrigt ingen betydning for dyrlægers anmeldelsespligt, jf. dyreværnslovens § 20, stk. 1, 1. pkt. En dyrlæge, der i forbindelse med velfærdskontrollen bliver bekendt med, at et dyr behandles uforsvarligt, skal således anmelde forholdet til politiet i medfør af den almindelige anmeldelsespligt i dyreværnslovens § 20, stk. 1, medmindre det konstaterede forhold ikke er groft og i øvrigt straks rettes.

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at påbud skal meddeles skriftligt, og at den, der har ansvaret for bedriften, skal have lejlighed til at udtale sig, før påbuddet meddeles. *Stk. 2* kan fraviges, i det omfang det er nødvendigt for at afværge væsentlig lidelse for dyret, jf. *stk. 3*.

Påbudsordningen vil supplere den adgang, som politiet efter dyreværnslovens § 21 har til at give pålæg om et dyrs behandling i tilfælde, hvor et dyr behandles uforsvarligt. Samspelet mellem de to ordninger er fastlagt ved det foreslåede *stk. 4*. Det fremgår heraf, at der ikke kan meddeles påbud efter den foreslåede § 16, hvis den ansvarlige for bedriften allerede er meddelt pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud efter den foreslåede § 16 bortfalder endvidere, hvis der efterfølgende udstedes pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.

Den foreslåede påbudsordning svarer til ordningen efter § 33 i lov nr. 528 af 6. juni 2007 om hold af heste med senere ændringer og § 35 i lov nr. 520 af 26. maj 2010 om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg. Dog er kompetencen til at meddele påbud efter loven alene tillagt myndigheder under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. De foreslåede *stk. 2-4* svarer til bestemmelserne i dyreværnslovens § 24 b, stk. 1, 2. og 3. pkt., stk. 2 og 3, som indsat ved lov nr. 500 af 12. juni 2009.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17

Med det foreslåede *stk. 1* kan afgørelser om påbud, der træffes efter § 17, påklages til Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklager. Det foreslås samtidig, at der fastsættes en klagefrist på 4 uger, som i særlige tilfælde kan fraviges. Af hensyn til hurtigst muligt at kunne sikre dyrenes velfærd tillægges en klage ikke opsættende virkning, medmindre Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklager træffer anden afgørelse.

Sekretariatets afgørelse i en klagesag kan ifølge det foreslåede *stk. 2* ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Bestemmelsen svarer til dyreværnslovens § 24 d, som indsat ved lov nr. 500 af 12. juni 2009.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 18

Det foreslåede *stk. 1* giver mulighed for at pålægge straf for undladelse af at efterkomme et påbud efter den foreslåede § 16 inden for den frist, som myndighederne fastsætter. Det foreslås, at en sådan undladelse kan straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Den, som kan ifalde strafansvar, vil være den ansvarlige for bedriften.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan der fastsættes straf af bøde eller fængsel indtil 4 måneder i administrative forskrifter, der udfærdiges med hjemmel i loven.

Efter det foreslåede *stk. 3* kan der pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 19

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2012.

Der henvises i øvrigt til pkt. 6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

*Til § 20**(§ 35 i lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg)*

Efter den gældende § 35, stk. 1, i lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg kan politiet eller en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri påbyde den ansvarlige for bedriften inden for en nærmere fastsat frist at rette op på forhold, hvis politiet eller en person, der er ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, konstaterer, at reg-

ler i loven eller regler fastsat i medfør af loven er overtrådt.

Den foreslåede nyaffattelse af § 35 indebærer, at der alene gives myndigheder under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri adgang til at meddele den ansvarlige for bedriften påbud efter loven. Det bemærkes, at politiet fortsat har adgang til at give den ansvarlige pålæg efter dyreværnslovens § 21 om et dyrs behandling i tilfælde, hvor dyret behandles uforsvarligt. Bestemmelsen i § 35 i lov om hold af malkekvæg om afkom af malkekvæg er endvidere ændret, således at den svarer til den foreslåede § 16 i lov om hold af slagtekal-kuner.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

*Til § 21**(§§ 33 og 34 i lov om hold af heste)*

Efter den gældende § 33 kan politiet eller en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri påbyde den ansvarlige for hesteholdet inden for en nærmere fastsat frist at rette op på forhold, hvis politiet eller en person, der er ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, konstaterer, at regler i loven eller regler fastsat i medfør af loven er overtrådt.

Den foreslåede nyaffattelse af § 33 indebærer, at der alene gives myndigheder under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri adgang til at meddele den ansvarlige for hesteholdet påbud efter loven, jf. *stk. 1*. Det bemærkes, at politiet fortsat har adgang til at give den ansvarlige pålæg efter dyreværnslovens § 21 om et dyrs behandling i tilfælde, hvor dyret behandles uforsvarligt.

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at påbud skal meddeles skriftligt, og at den, der har ansvaret for hesteholdet, skal have lejlighed til at udtale sig, før påbuddet meddeles. *Stk. 2* kan fraviges, i det omfang det er nødvendigt for at afværge væsentlig lidelse for dyret, jf. *stk. 3*.

Samspillet mellem påbudsordningen efter loven og politiets adgang til at give pålæg efter dyreværnslovens § 21 er fastlagt ved det foreslåede *stk. 4*. Det fremgår heraf, at der ikke kan meddeles påbud efter *stk. 1*, hvis der i forvejen er meddelt pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud efter *stk. 1* bortfalder, hvis der efterfølgende udstedes pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.

Den foreslåede affattelse svarer til ordningen efter § 35 i lov nr. 520 af 26. maj 2010 om hold af malkekvæg og

afkom af malkekvæg og forslaget til § 17 i lov om hold af slagtekalkuner.

Efter den gældende § 34, stk. 1, kan fødevarerregionernes og politiets afgørelse efter § 33 påklages til Fødevarestyrelsen.

Det foreslåede § 34, stk. 1, indebærer, at afgørelser om påbud, der træffes af en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri efter § 33, kan påklages til Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklager. Det foreslås samtidig, at der fastsættes en klagefrist på 4 uger, som i særlige tilfælde kan fraviges. Af hensyn til hurtigst muligt at kunne sikre dyrenes velfærd tillægges en klage ikke opsættende virkning, medmindre Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklager træffer anden afgørelse, jf. *stk. 1*.

Sekretariatets afgørelse i en klagesag kan ifølge det foreslåede stk. 2 ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 22

Den foreslåede bestemmelse fastsætter lovens territoriale anvendelsesområde og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Det skyldes, at dyrevelfærd er et hjemmestyreanliggende for Færøerne og et selvstyreanliggende for Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§§ 1-20

...

§ 21

I lov nr. 520 af 26. maj 2010 om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg foretages følgende ændring:

1. § 35 affattes således:

§ 35. Konstaterer politiet eller en person, der er ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, at regler i denne lov eller regler, der er fastsat i medfør af denne lov, er overtrådt, kan politiet eller en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri påbyde den ansvarlige for bedriften inden for en fastsat frist at rette op på de forhold, som ikke er i overensstemmelse med disse regler.

»§ 35. Ved overtrædelse af regler i denne lov eller regler, der er fastsat i medfør af denne lov, kan en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri påbyde den ansvarlige for bedriften inden for en fastsat frist at rette op på de forhold, som ikke er i overensstemmelse med disse regler.

Stk. 2. Påbud skal meddeles skriftligt. Endvidere skal den, der har ansvaret for bedriften, have lejlighed til at udtale sig, før påbuddet meddeles.

Stk. 2. Påbud skal meddeles skriftligt. Den, der har ansvaret for bedriften, skal have lejlighed til at udtale sig, før påbuddet meddeles.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 kan fraviges, i det omfang det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 kan fraviges, i det omfang det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 4. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for bedriften i forvejen er meddelt et pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud efter stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende udstedes pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.

Stk. 4. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for bedriften i forvejen er meddelt et pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt efter stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende meddeles pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.«

§ 22

I lov nr. 528 af 6. juni 2007 om hold af heste, som ændret ved lov nr. 315 af 30. april 2008 og § 2 i lov nr. 500 af 12. juni 2009, foretages følgende ændring:

§ 33. Konstaterer politiet eller en person ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, at regler i denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov er overtrådt, kan politiet eller en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri påbyde den ansvarlige for hesteholdet inden for en fastsat frist at rette op på forhold, som ikke er i overensstemmelse med disse regler.

§ 34. Fødevareregionernes og politiets afgørelse efter § 33 kan påklages til Fødevarestyrelsen. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre Fødevarestyrelsen træffer anden afgørelse.

Stk. 2. Fødevarestyrelsens afgørelse i en klagesag kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

1. § 33 og § 34 affattes således:

»§ 33. Ved overtrædelser af regler i denne lov eller regler, der er fastsat i medfør af denne lov, kan en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri påbyde den ansvarlige for hesteholdet inden for en fastsat frist at rette op på de forhold, som ikke er i overensstemmelse med disse regler.

Stk. 2. Påbud skal meddeles skriftligt. Den, der har ansvaret for hesteholdet, skal have lejlighed til at udtale sig, før påbuddet meddeles.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 kan fraviges, i det omfang det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 4. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for hesteholdet i forvejen er meddelt et pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt efter stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende meddeles pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.

§ 34. Afgørelser efter § 33 kan påklages til Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklager. Klage skal indgives senest 4 uger, efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Sekretariatet kan i særlige tilfælde behandle en klage, selvom den er indgivet efter fristens udløb. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre sekretariatet træffer anden afgørelse.

Stk. 2. Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklagers afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

§ 23

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.